

თარიღი	მან. კ.	თარიღი	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	5 75
9	8	3	4 50
8	7 25	2	4 25
7	6 50	1	4 50

ცალკე ნომერი — ერთი მარკა

იმერია

საპარტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1888

1877—1888

გაზეთი „იმერია“ პირველი სექტემბერიდან წლის დამლევაზედ აღიარა 4 მ. 75კ.

ტელილი, 26 აგვისტო

განსაკუთრებით ურთავდებოდა დიპლომატიის ამ ქაზად შეუერთი იტალიისა და საფრანგეთის არამეგობრულს განწყობილებას უფრო იმისათვის, რომ ამით ერთმანეთზე გადამტრუნება გერმანიის საქმეა. უკანასკნელად იტალიისა და საფრანგეთის წარუპირადვედ მისივას გამოა და თუმცა იტალიის არაერთი უფლება არა ჰქონდა მისივას დადევნება, მაგრამ გერმანიამ იგი მინც მხარი მისცა, მხოლოდ იმისთვის, რომ საფრანგეთს გზავნე გახადელობა და შესძინოს ძლიერი მტერი... მართალია, საფრანგეთსა და იტალიას ბევრი სადავოა და სადავიდარბო საქმე აქვთ, მაგრამ ეს დავა უფრო არისფათა და სამომავლად მან, რომელიც დავაში გაერის ისეთი მოსამართლე, როგორც გერმანიას. ესეა ხმა გაერცხლდა, რომ არა მარტო მისივას საქმეა, არამედ თვით ხმელთა-შუა ზღვაცა. საფრანგეთსა და იტალიას განზრახვა იქნათ დაამკვიდრონ თავიანი მელობელობა ამ ზღვაზე; საფრანგეთს ამ რვაოდე წლის წინად აფრიკაში 320,972 ოთხკუთხედი კილომეტრი მიწა ჰქონდა. ამ ოროდედე წლის წინად საფრანგეთმა შვირწყვილი 2,239,900 კილომეტრამდე და შე-

ტად გაძლიერდა ხმელთა-შუა ზღვაზე და, რასაკვირველია, ეს მიანიცა და მინც სასიამოვნოდ არ დარეგბოდა იტალიას. იტალიას მაშინ უნდა გამოეცხადებინა იმი საფრანგეთისთვისა, ამბობს ერთი გერმანელი გავითი:როცა საფრანგეთმა ტუნისის ხელი გაუწვდინაო. საფრანგეთს დიდის ხნის განზრახვა იქნა ხმელთა-შუა ზღვაზე გაბატონადესს; უცრე კიდევ ნაპოლონი პირველი ამბობდა, ხმელთა-შუა ზღვა საფრანგეთმა უნდა დაისუფრობოდა.

რადგანაც საფრანგეთი თანდათან ძლიერდება, იტალიაც სვლილობს დრო. შეურიჩიას და, რაც საფრანგეთს შეუძენს ხმელთა-შუა ზღვაზე, იმისი სამაგიერო და ან მეტრე ხელში იგდოს. დადევანდელი დედე მეტად მახერხებულია იტალიისათვის, რადგანაც განწყობილება საფრანგეთსა და გერმანიის შუა ღამის არის უკანასკნელს წინააღმდეგ მივიდეს.

ამ ქაზად ხმელთა-შუა ზღვაზე სამი ესკადრა დასერობს: საფრანგეთისა, იტალიისა და ისპანიისა. ამბობენ, ვითამ იტალიას განზრახვა იქნა ხელში ჩაიგდოს ტრიპოლი, რომელიც სულთანს ეკვედმება. საფრანგეთმა-ი გამოგზავნა თავისი ესკადრა, რათა თავუკური ხვეწანო იტალიისა, და, თუ ვინაფრანგეთსა ამ უკანასკნელმა დაამარტრიპოლის დაჭერა, საფრანგეთისამ წინააღმდეგობა უნდა გაუწოდოს.

ისპანიასაც თავისი ესკადრა გაგზავნის ხმელთა-შუა ზღვაზე და

ეს ესკადრა თან დასდევს და თავუკურს ადევნებს იტალიისსა და საფრანგეთისს, რადგანაც ისპანიას არც ერთისა და არც მეორის გაბატონება ხმელთა-შუა ზღვაზე ხელს არ მიჰქცის. ამბობენ, ინგლისიც თავს გამოადგმოს, რადგანაც ხმელთა-შუა ზღვაზე იმისაც საკუთარი ინტერესები აქვს.

ესე და ამ გვარად, ხმელთა-შუა ზღვა სავსელია სავსად უნდა გახდეს და ამ დავით საფრანგეთი უნდა დააქვეითონ. რასაკვირველია, საფრანგეთს ესმის ყველა პრივი და ხერხი, რომელიც კრისპი და ბისმარკი ხმარობენ იმის წინააღმდეგ. პარიეტის გავრთებს დიდი ღონაბარკი აქვს ამის შესახებ. პარიტი გავრთი ამბობს, რამე კრისპისა და ბისმარკს გადაწყვიტოლი აქვს, იტალიას ტრიპოლი ჩაუკაფონ ხელში, ავსტრიას სალონიკი მისცენ, ბალგარიადგან პრინცი კობურგისა განდევნონ, ინგლისს დეუთომან იტალიას დადევანდელი პროვიცინები მიწმუდოს ზღვაზე, ესე იგი ყველაფერი უნდა დაემაუოფიონ გარდა საფრანგეთისაო. პარიეტის გავრთები დაბეჯითებით ამბობენ, ვითამ ბისმარკმა ადუთოვს ტრიპოლი იტალიას და თუ ვინაცობას საფრანგეთი შეკვიციდება, გერმანიას ჯარებსა და თიფთარადს მოგამეგდებოდა. ერთის სხვა გავრთის სიტყვით, ბისმარკს გადაჭრით უთქვამს, ისეთი რომ სისხარი უნდა ვიხმაროთ, რომ ეს მოუსვენარი ფრანგები გონს მოეკვიცნოთ. ერთის სიტყვით, კრისპი ამ ქაზად ბისმარკის

მარჯვნი ხელია და გერმანიას ყოველს დაიონს-ძიებას ხმარობს საფრანგეთი ჩაითრიხოსა. მურენლობა ურჩევს საფრანგეთის მმართველობას სიფრთხილეს და აუქნერეზობლბას, რათა ბისმარკის საფრანგეთი არ გაგებს...

ა. ს. ი.

ახალი ამბავი

ამ თვისი 25-ს ტელილის სასულიერო სემინარიაში დაიწვეა ბელადე გამოკლა მოწუფეთა. ორი ახლი; რაც სასულიერო სასწავლებელში კურს-შესრულებული ყმაწვილები ჩაპრიან და თხოვნა შედქეს სემინარიაში, ის ყმაწვილები-ი განთავისუფლებულნი არიან ევზამენისაგან, რომელთაც სასულიერო სასწავლებლის რეკომენდაცია აქვთ. წელს ბერი მსურველია და ამიტომ სასულიერო ხარჯზე ბერის ყრ მიიღებენ, რადგანაც წელს ცამეტმა დასახულულ კურსი და თავისუფალი სახელმწიფო ადგილი-ი მხოლოდ ცხრაა.

ტელილის მიხეილის საქალაქო სახელმწიფო სკოლაში ევზამენები დაიწყო 26-ს ამ თვისის. იქაც არ არის ნალები მსურველი სასწავლებელში შესვლისა.

ამ დღებში ერთს ახალგაზრდას აღმოუჩინა მამა ანტონის მოსახტრში (მარტოფოში), ევზარბის სახლში, სურათები; დავით აღმაშენებლისა, მიტროპოლიტი ივანე ბოლოც პირველს სიტყვაში (დღებში) ხედმა ბოლოდან მეორე ა-ზე, მეორეს სიტყვაში-ი (დებთ-ში) ბოლოდან პირველს ა-ზე. მაგრამ არც ამში მიანიცა და მინც დღის განცემა ამ ორ სიტყვათა შორის, რადგან სიტყვა ან-ც-დმებით გამოათქმის დასაპოკში იმავე ხმის აწყეთ, რომ გარკ სიტყვა დღებში.

მაგრამ ჩვენ გვაქვს მეორე საფუძველი ჩვენის მოსახტების დასამტყებლად. სხვა-დასხვას სალოცავთა შესწავლისა და შეტრების დროს ჩვენ წავაწყდით შემდეგს ფრაზას: „ანც რ მისხ“-ღუთის ბრალი მიხეში.

მსხვილად დარწმუნ ო, რაც უნდა იყოს იგი, მსოფლიდ მსაფლობათის რისკვის შესამე პირის პირიდანთა ნაცელ სახელთ დაერთვის, ანუ

ი) იგი არის შემოკლებული ფორმა მრავლობის რიცხვის შესამე პირის კუთვნილობის ნაცელ სახელის რ ტ (რა არის, სადგან და რეორ წარმოსდგას ეს, ამავე კვლა სიტყვას ვეღარ გვაგრძნობდებო. ა) მრავლობის: ურ რ მე-მათი მათი (ოჯიის) წიგნი-მათი წიგნი; აწლავკ რ მოსხვატ-მსხვეთი მათი (თავიანი) ტრუტო-სხვა ტრუტო; ურ რ მე-მათი მათი (თავიანი) მათი-მათი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი.

ბელას (მავაშელი), ანტონ მეორისა, მიტროპოლიტ სტეფანე რუსთაველისა, ვიოპო ნაციონალიზმისა და ფარლამ ერისთავისა, ეს სურათები ზეითი შერეულ წამლით არის დახატული და ჩარჩობში ჩასმული.

25-ს ამ თვისისა, დილა აღრიანდ, თამამ შოკის ახარში ერთი თათარი მისულა; უცრე საჯარო ახარში ეხანა და შემდეგ ახარის დახლოდა ორივესი ცოქა; სამ ახარს მოკეც და ცალკე ნომერიში შემაშვიტა. დახლოდაც დთანამებულა, მაგრამ ცოქა აულია თათარზე და ნომისი თათარის პაგარა ჯუჯოფიანადგან თვალს უღვენებია. დახლოდაც შეწინაშინეს, რომ თათარი ფულსა სთვლის, და უთხრებს: ვინ მოგცა ფულები? ქალადი, უთქვამს თათარს. მოუყენიათ პოლიციელი და თათარი მეექმეს განყოფილებაში წაუყენიათ; აქ გაუჩინეთ თათარის ვაი-უტეები და აღმოუჩინეთ 200 მანეთი ფული და ერთი კონტრაქტი ზედწარწერი: „აუთინოგ“. მამინა აუთინოგი დაუბარბიანა, იმან პოლიციას გამოუცხადეს, რომ წაუხლუნჯრები ლა მქონდა, ჩუქქქქა, შალდარი და ორასი მანეთი ფული ეღაცას წაუღია და ცელა უნდა გამოემცხადებინაო. ქურდი მისუთე განყოფილებაში მავაშენეს.

გურას: გაზეთი ივერიის სასულიერო მითხეველს გაგებულია აქვს, თუ რა უმართებულო საქმეებს სხადოლენ და სხადან გურიაში გამოაჯენს. სხარად წაუთხოვს მკისხეველს ივერიის ნომერში: „ამ-

მსავლობათისავე რიცხვის სახელთა არსებობითა, მესამე პირის ფორმით ხმარებულთა, და სახელნი არსებობითა ამ სახით იმხარებდა უფრო ხშირად ერში. მისხადამე, რიტებში ეთანხმება დამოკიდებულებას სიტყვებთან, რომლებიც აღნიშნვენ სახელის მანეთისა, ხოლო, რა თქმა უნდა, კონკრეტული ანუ კუთვნილი ნაგები, ანუ პირი შესამლოა ერთი იყოს, რასაც შენიშნის მავლობითი წარმოადგენს.

სიტყვა ან-ც მავლობითის რიცხვისა რომ არა ყოფილიყო, არაივითის შემთხვევაში შესაძლებელი არ იქმნებოდა მისხარებლობის უმხარებლობის კანონის ძალით ზემოთ მოყვანილი კუნსტრუქცია: ანც რ მისხ, ე. ი. მრავლობათის რიცხვის მსხვერუდობა მსოფლობათისათვის ხმარებულა.

ერთადერთის სიტყვის შემობრუნება, რომელიც შესაძლოა იმაში გამოვიჩინოვდეს, რომ სიტყვა ან-ც იქმნება, როგორც მხოლოდობის, ისე მრავლობითისაც, ერთ გვარად იმხარებოდა, ე. ი. იქნება იგი არ იმხარებოდა, მაგრამ ამ გვარ გამოკმატვას არც ლეგალიზმი და არც ენაშენელება უფის და საფუძველი არ უძვეს. სიტყვა ლმერით, რადგან იგი აღნიშნავს საზო-

უკლები

აფხაზეთი და აფხაზეთი*)

აფხაზეთს აქვს ქრისტიანობისაგან მიღებული და შეთავსებული წარმოდგენა ერის არსებობისა და ქვეყნის შემოღობვის ღმერთზე, მაგრამ ეს წარმოდგენა ძილიდ ბუნდდა და ბუნდდა აქვს გამოახტული. თუ ჩვენ ხშირად გვემის სიტყვა ღმერთი (ან-ც), ეს უფრო ერის, სიტყვის განსამშენიერებლად და შესაქობლად იმხარება, ვიდრე საღად რელიგიურის რწმენისა და თავისებობისა.

წარმართული სარწმუნოება-ი აფხაზეთის არის მრავალღმერთოვანი (პოლიტეოთერი). რა, როგორც მოსახლოდნელი იყო, გაპროტონება და გლობალიზმ ბუნების მოკლფანთა და აღმანის მოქმედობათა იმის უზოთერეს თვისებას შეადგენს.

ლაქერლიანი ცა, რომელიც დღეს და მამ განუწყობლოდ დღემდის დასცქერის, ხან მისისანერ მოკრუბულთა, ხან-ი მოკრუბული უირცხვის მოკმავედ ვარსკლავებით, ანუ დამშენიერებული ქვეყნის მანათობლის მზითა; თვით ქვეყანა, ეს „დღეს-

*) იხ. ივერიის № 179.

წა, ეს მართლაც დღეს და წარაყოველის სიყვითა და უხევისა აღმანისათვის; თვით მზე, ეს „თვითი ცისა“, მათობული და მანათობული ქვეყნისა; „ღამის გუმბა“—ბაღრი მთოვარე, ნელა მტურავი ცის კამარზე, უკუმრალი და განმტავი ღამის წყლისა; შიშის ზარ-ღამეცემი მისისანერ გრიალი მებისა; ქარი, ხან საამოდ მშვიდი და წყნარი, ხან-ი მტკავრით მშვიდობილი; ცის სარტყლად—ეს ფერად ზოლი, რომელიც ახე ღამაზად ზეცას გაეკრის, თითქოს მართლაც ცის სარტყელი არისა; ხე, ტყე, მინდორი და სხვადასხვა ყველა განიარაღებული ჰკავდა და აფხაზსა და მისანდ ღმერთებად ზოგი იმ სარტყლობისა გამოა ზოგი იმ ნებისათვის, რომელიც ისინი ანიჭებდნენ და მოუწყობდნენ აღმანის, ერთის სიტყვით, ერთი შიშისა და კრახის მიზნით არიან პატვისცემნი, მეორენი ნიშნად მალაობისა.

ცოტადღრის განსხვავებით ცალკე ღანან მეორე ვარის ღმერთობა: აღმანის სხვა და-სხვა მოქმედობათა, წარმოებობათა და ხელმანობათა განაზოვანებანი და, ამისადამე, ამათი ზედამხედველი, ამათი ღმერთი.

ამ მხრივ, რადგან თამამდ შესა-

ლა ითქვას, რომ აფხაზები აქონამაღმინა-ი იყოფებოდნენ მწყემსობაში, ხანაში, იმის მითოლოგიაში პირველი ალაგი უპირის საქონლის შედამწელებლს აიათარს (ითარ ლაბა—ითარის ჯოხი, მწყემსის ჯოხი), მაგრამ მიქის მუშობაც არის გავიქრთებული და ამ პირისხელის განიარაღებნებს ჰქვია, როგორც ქვეყნი და ერინახეთ, ანუ ანუ; ფუთკისას ანა-ნ გუნდა; მკედლობისას ზაზა და სხე.

ყველა ესე გვირ რწმენანი და შეხედულენანი აფხაზეთისა დარჩენილია და სწანს უფრო იმ რელიგიურ წესებისა და ცერემონიებისაგან, რომლებსაც ბერისი დღესაც აღსარებულენ და რამელთაც ჩვენ სალოცავებს ეწეოდნენ. სალოცავთა აწერილობის ჩვენ წესებზე შევედგებით და ესე-ლოცავთის კიდევ დავებურდნებით „იმერთის“ აფხაზურს სახელ-წოდებდა.

ღმერთი აფხაზურს, როგორცა ესთქეთ, არის ან-ც, ეს სიტყვა, ჩვენის ხარით, არის მრავლობითი რიცხვი სიტყვისა ან-დელა (ან-ა). ცირა-და-ღმერთი (გვამმტკავრად) აქ ან-ერთარი შეცდომის არ არის: მხოლოდ სიტყვა ან (დელა) მრავლობითის რიცხვის ანც და ღმერთიც ანც, ე. ი. გარჩევა ხმის აწევაში (კეთება), რა-

მოლოც პირველს სიტყვაში (დღებში) ხედმა ბოლოდან მეორე ა-ზე, მეორეს სიტყვაში-ი (დებთ-ში) ბოლოდან პირველს ა-ზე. მაგრამ არც ამში მიანიცა და მინც დღის განცემა ამ ორ სიტყვათა შორის, რადგან სიტყვა ან-ც-დმებით გამოათქმის დასაპოკში იმავე ხმის აწყეთ, რომ გარკ სიტყვა დღებში.

მაგრამ ჩვენ გვაქვს მეორე საფუძველი ჩვენის მოსახტების დასამტყებლად. სხვა-დასხვას სალოცავთა შესწავლისა და შეტრების დროს ჩვენ წავაწყდით შემდეგს ფრაზას: „ანც რ მისხ“-ღუთის ბრალი მიხეში.

მსხვილად დარწმუნ ო, რაც უნდა იყოს იგი, მსოფლიდ მსაფლობათის რისკვის შესამე პირის პირიდანთა ნაცელ სახელთ დაერთვის, ანუ

ი) იგი არის შემოკლებული ფორმა მრავლობის რიცხვის შესამე პირის კუთვნილობის ნაცელ სახელის რ ტ (რა არის, სადგან და რეორ წარმოსდგას ეს, ამავე კვლა სიტყვას ვეღარ გვაგრძნობდებო. ა) მრავლობის: ურ რ მე-მათი მათი (ოჯიის) წიგნი-მათი წიგნი; აწლავკ რ მოსხვატ-მსხვეთი მათი (თავიანი) ტრუტო-სხვა ტრუტო; ურ რ მე-მათი მათი (თავიანი) მათი-მათი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი.

მისხვილად დარწმუნ ო, რაც უნდა იყოს იგი, მსოფლიდ მსაფლობათის რისკვის შესამე პირის პირიდანთა ნაცელ სახელთ დაერთვის, ანუ

ი) იგი არის შემოკლებული ფორმა მრავლობის რიცხვის შესამე პირის კუთვნილობის ნაცელ სახელის რ ტ (რა არის, სადგან და რეორ წარმოსდგას ეს, ამავე კვლა სიტყვას ვეღარ გვაგრძნობდებო. ა) მრავლობის: ურ რ მე-მათი მათი (ოჯიის) წიგნი-მათი წიგნი; აწლავკ რ მოსხვატ-მსხვეთი მათი (თავიანი) ტრუტო-სხვა ტრუტო; ურ რ მე-მათი მათი (თავიანი) მათი-მათი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი; აწლავკ რ მსხვატ-მსხვეთი მათი.

დამ მიწის მშობელმა მამასხლისს
ჯაკე ხალაგადაც, მუშას სილა გა-
აწინა, ჩინოს „ღურჯიკი“, „ხალციკი“
უწოდა და სხვათა.

აი დღეს ამ გვარს, და კიდევ მეტსაც,
უმართებულო სახეებს სწიღის აქ ერთი
მამულების გამოიჯენელი. ვერ ერთი,
რომ ეს ბაგრაი მემამულეებისავე
არის და საკუთარ მუშებს არა სთხოვს,
რის გამოც მთელი შრომა ადგილ-
მამულების გამოიჯენის მარტო მესა-
კუთრე გლებებს აწევს კისრზედ, ერ-
თის დიდის მამულის გამოიჯენა ისე გა-
თავდა, რომ არც ერთს დაქურთბი-
თვდა, რომ არც ერთს მუშარა ჰყოლოდა, თუმ-
ცა, კანონის ძალით, ვადლებდნენ
იყენებ ჰყოლოდათ. ამას გარდა კი-
დედ ბანი გამოიჯენელი ისე ენსაც არ
დასტრავს, რომ ხალხს არ უთხოვს:
„Вы скоты“, „сволочи“, „глупы-
ши“ და სხვა ამ გვარი ზრდილობი-
ანი სიტყვები.

წადით და ისწავლეთ ამითანა ვე-
ბატონებისავე კეთა და ზრდილობა!

* ფოთია: ამ თვისის 21-ს კვი-
რას კინიანი უბედურება დატარო-
და ჩვენს თავზე. ნაშუადღეის მესა-
მე საათზე წვიდნენ პარკში დროების
გასატარებლად მუსიკით. — და და
ლ. მ. — და სულაოს ტრა საათამდე
იქ ქვიფობდნენ. შექვიფანებულგებს
დაუტყვევ ერთმანეთს კიდე და ციხე-
და, ამას მოკვდა მხაზლოდ ლაპარაკი,
ხანჯალის ინიშებს და საქმე იმით
გათავდა, რომ ერთმანეთი მიჰმედ
დასტრავს; სიცილილოთკი არა უშავთ-
რა.

* უგანა მხარა: მოსავალი მიეღეს
უკანა მხარეში ძალიან კულია. პურის მო-
სავალს საზოგადოდ ყოველან უჩივან.
უკანა-მხარეში ყანები თვალად კარ-
გია, თათკით კარგი სჩანს, მაგრამ
თათკით ან სრულებით მარცხილი
არ არის და ან ერთი ორიოდ-სამო-
დგა, ისიც აუშუბულო—შმიერი. შარ-

გაღოდა ცნებას ღმერთზე, ყველა ენა-
ზე იხურუნება ორისავე რიცხვით, თუ-
კი ერის კანონით შესვალა იმისი
ბრუნე. აუხანჯურ სიტყვას ან-გას არა-
ეთიარი დამპარკოლებელი მიზნი არ
მიუღეს ამ მხრივ.

ამ გვარად სიტყვა ან-ც დაგს მრავ-
ლობითის რიცხვშია, რომ მრავლო-
ბითის რიცხვის დაბოლოება მოვარ-
როთი, დარჩება ან—დღეა, ერთის სი-
ტყვით, თანამდროვე სიტყვა ან-ც
(ღმერთი წარმოსდა სიტყვისავე ან,
რომელიც ნიშნებს დღეს, და, მამსა-
დამე. ზნითი მოყვანილი ფრაზა: „ან-
ც მ მზს“, უფრო სწორე იქნება
გადათარგმნით: დღელთა (ღმერთთა)
მიხეზი.

ამ სალინგვისტიკო მოსაზრებაზე,
ხედავ ჩვენ ქუშმირიდან მიგვანია,
ბევრს არავერს არ ევალებოდა აუხა-
ზების პირიდანლის ჩოლოდის გა-
მოკლეის საქმეში. ჩვენთვის ამ
რობებით ისიც საკმაოა, რომ სი-
ტყვით ანც სულ სხვა იგულისხმობო-
და უწინ, ვიდრე ესოლა, და რომ ენა-
მაც დასტყვიდა ისტორიული ცნობა-
ნი იმის შესახებ, რომ აუხანჯის რე-
ლიგია უძველესის დროიდან იყო ბო-
ლიტიესთური. ხოლო წარმართულ

*) მრავალ რიცხვად დაბოლოება აუხან-
ჯის არის; ცხ. ანც ქვე. სხვათა შორის,
როცა სიტყვის დაბოლოების რიცხვი ბო-
ლოდობა იმავე გამო, მაშინ იგი დღეს
მრავლობითის: მორე დაბოლოების ქვეა.
აუ—ტყვია; ანც—ტყვია; ანც—
ღმერთი; ანც—ღმერთი.

შან ათეულზედ კიდე დგებოდა და,
წლებულს, თუ ხუთის ათეულს ერთი
კიდე დაუდგა, დიდი ღვთის წყალო-
ბა იქნება.

ნეტები სიმინდი და ფეტვი მინც
მოგვივიდოდეს და თუ პური, მაღლობა
დღერის, არა მოგვეუა, სიმინდით
და ფეტვით წვიდოდით იოლას; მა-
გრამ რომ ანარკ სიმინდი და ფეტვი
მოგვიდეს! სიმინდას და ფეტვს გავა-
და დაუდგა და სულ მიიღოდა წახ-
სიმიდის ერთს აღწვებ არ აღწევია
და ტაროს იტეუბს, ანა რა სიმინდის
მისავალი გვექნება! ნეტავი ევენახე
მინც გვეყავრდეს, მართალია, აუხ-
ური ღვინა ნაქები არ არის, მაგრამ,
იმ ანდაზის არ იყოს: „ქალი ქმარს
საწურობდა, იყო იმის სინაბარა-
სია“, ჩვენთვის იოლად მივიდოდით
ამ ღვინითაც, მაგრამ წლებულს ნა-
ცარამ ისე პირ-შინად წავვიხდინა
უფროსი, რომ საქმულად ევლარ
ეზოვი, თუმცა სიმინდის დასეყვნე-
ლად ელა იფიქრებს. ერთის სიტყვით,
უკანამხრებელი წყლს უწინდა ანა-
ურები“ გაზღვათ. ეს ნაკანია წე-
ნიწილი უბედურა წელიწადი ჩვენ-
თვის: ყოველიფის ნაკლებებდება.
მხოლოდ ზაღან-ანაბაა კარგი და
დიდ-ძალი თიფები დათბეს დაქურთ-
მა. ეს-ლა გვაქვს წვეგზად.

* ახალს მამოზილვას“ დაქვში
აგვამინებენ ბათუმადან, რომ 25
ამ თვისათვის დანიწული იყო
პირველის რაგის ხმონების არჩევისი,
მაგრამ, რადგანაც ამ-მარჩეველთა საქ-
მთა რიცხვი არ გავსაჯავებოდა, არა-
ჩვენნი გადასდეს“. ბათუმელებისა-
თვის ახალი საქმეა თით-მმართებო-
ბა და ამითა ახანება ის გარეშობა,
რომ ისინი არჩევენა უდასწრებლად
არ მოსულან, მაგრამ თათვის გამართ-
ლებას-კი ამითა არ შეიძლება. თით-
მმართებულს შემოღებამდე ბათუმე-
ლები მიღწეს უსამართლობას და
უკანრობას შესწრებან, რომ

ღმერთებს მიუღებ, დედანი“ დავრქ-
მოდით როგორც მშობლებს, წყა-
როს, მიზეზს ადამიანთათვის მათესა
ანუ მარტებისის საქმისა და მოედ-
ნისას. ამ მოსაზრებას სრულიად ეთან-
ხებმა ისიც, რომ უწინ მითალოგია-
ში მედლოდობის სქესის ღმერთებს
ეკურთხე უპირველესი ადამია. რო-
გორც ქვემოთ ენახეთ ამას, ბევრნი
მოედენანი ბუნებისა გაპირებენდ-
ნი არიან მედლოდობის სქესის ღმერ-
თებზედ. წყლის ზღამედველი—ღმერ-
თი, „წყლის დედა“ ქალია; მიწაც—
„მდედრობითის სქესისა-
სად არის გაპირებულთა, ამას გვი-
მოაწმებს იმისი სახელ-წოდება, რასაც
ქვემოდ დავინახეთ,—ეს მით უფრო,
რომ თითქმის ყველა ერს ამ სქესი-
სად ჰქონდა წარმოადგენილი დედამი-
წე; აგრეთვე არის „ქალი ქალბატონი“,
კიდევ არინ ვახან, ვახან—
ძროხათა წინაპარი (მდედ.); თხათა
წინაპარი (მდედ.); არის ყანის მანერ
წინაპარი ვაჯა და სხვა და სხვ.

მამადანიბისა და უფრო ქრის-
ტიანობის რელიგიური რწმენითა და
წარმოადგენის (ცხადია, თანდათან
ცვლებოდით აუხანჯებსა და ცრულ-
დობად იმითი ანა ერთ არსებობის
ღმერთად, ცხადია და ქვეყნის შემოქ-
მედზედ. ამისად გვარად თეთი სიტყვა
ანცა ეწოდებოდა ცვლილებებში შე-
ნდობა, თუ მორფოლოგიურად არა,
ლოგიურად მინც... ბოლოს, რომ

ახალს წეს-წყობილებს დიდის სიხა-
რულით უნდა მივებებოდნენ, რად-
განაც ეს ახალი წეს-წყობილება ხელ-
ნი აძლევს საკუთარის საქმიების გე-
გებლობას. უწყველია, რომ თით-
მმარტებობა ბერის სიტყვს შესძეს
ბათუმელების და ამიტომაც საქროა,
გულიანად მოეკიდნენ ახალს საქმეს.
არ უნდა დაიფიქრონ, რომ მით მო-
ცრ არჩეულბებზე დამოკიდებულნი იქ-
ნება იმითი და მთელის ქალაქის აუ-
კარგანობა.

ღამის სოფელი

(მოწერილი ამგებში)

ს. ზინარი (საიდლის მასარ). უსა-
ნეთობა განალავს ერთი უყვეთსთავ-
ნი დღესსაწული ჩვენს უკანა მხარეში—
სიდალის მასარში. ეს დღესსაწული
მოხდება ზოლოდ სულ-მოაუფრის მე-
რე დღეს. ეკლესიას ეგახანა უსანეთს
და ამის გამო დღესსაწული დარქმე-
ლია უსანეთთა, თუმცა ეკლესია აშე-
ნებულთა იოანე ნათლის მცემლის
სახელობაზედ. ბერსა ეკითხე, რა-
ტომ დარქმევიან ამ ეკლესიას უსანეთი-
მთქო, მაგრამ, ჩემად საქმულად,
ევერან მიპასუხა. მხოლოდ ერთმა
პატრიკემულმა მოხუცმა მღვდელმა
მითხრა, „მე გამოვიწინა, რომ ეს
ეკლესია აღუმწმებია ერთი თათარი,
საქმად აღმესწინა (?), და ამის შემდეგ
ხალხს დაურქმევი უსანეთთა.“

თითან ეკლესიას საუტოგო
მდებარება აქვს: აშენებულია ციფ-
გომობის მოაგრებილზედ; გარემო
ეკლესიას აქვს დიდ ფართო მიედა-
ნი, რომელიც მუშაულის კაცის ხე-
ვით არის შემოსილი; ამ მიდინდან
გაბრებულ ჩრლოდოეთისავე, შესწ
თვალს წარმოადგება ალანის ევლი,
მწვანით შემკული, და დიდებულ კვე-

დესაც პირიდანლინი რწმენანი გაე-
ყებულნი იქნენ, თუ სრულიად ეწრა,
უფარულბობის გონებდგან მინც, და
როდესაც ერთ-ღმერთობის იღმე და-
იმარჯე, მაშინ სიტყვა ანცამ სრუ-
ლად დასკრავა თათის პირანდელი
მნიშვნელობა და განსა და უკანაუ-
ნიელის აზრის გამოამხატველია. ხოლო
თათის უწინდელის მნიშვნელობითა და
მრავლობითის რიცხვის ფორმით იგი
დაჩრბ ძველს რომელიც (ერემო-
ნითა ენაში, რომელიც გავრემო-
ბა და ყამთა ძლიერებით ნაკლებად
იცვლება და იმდღეის).

სიტყვა ღმერთი თათისის ეხლანდ-
ლის ფორმითა და შინაარსით კვლავ
ღმერთობის მრავლობითის რიცხვსა
საუბრადობა აგრეთვე: „მსაუ-
ჩაფა“ — გამწმენ-გამომსახებელი
(გამომქედელი), სიტყვანი აგრეთვე
მრავლობითის რიცხვისანი, რადგან
წმენენ-გამომსახებია“ ერთი არა არის,
არამედ ორი, ანუ მრავალი. ქრისტი-
ანების სწავლით ცხენი ანველოზედა

*) იმ. წინა შენიშენი.
) ცნობილია, რომ როგორც ქველს რე-
დგის წესებსა და ცერემონიებს დარჩე-
ლია ხორდა ხალხის უწყველნი გარემო-
ბის ცხოვრებისა (ინდელის ზონანები დღესაც
მწვეტ-წვერანის ღვთის ტრადიციულ სტრუქ-
ტურას ნის ნაქებს და ამ თათი ანჯენ ათ-
განი რედ. ცერემონიათაში „წინა-
ცვლს—ერთი უწყველი სხასარავა,
ნი ცვლებს განახლებს, ისე ბევრს რელი-
გიურს ენაში დავალია უწყველნი ფორმა-
ნი სიტყვასა და ენისანი.

კასიონის ქედი, ვერ კიდევ სიტყვ
თავლით შემოსილი,—გაიხილვ დასა-
ვლეთისივე და „შენს თვალს წყა-
მოუღებმა იგრის ხეობა და გიშაქი
იორი. ეს ორივე ევლი წარმოადგენს
საუკეთესო სურათს, რომელსაც ჩემი
ძაბური კალამი ვერ მისწვდება; ეს სუ-
რათი მხოლოდ პოეტის კალმით უნ-
და აღიწეროს და მხეილის ენით გა-
მოიტყვას.

ამ დიდებულის სურათის მნახველს
უსიამოვნოდა რჩება ის გარემოება,
რომ ეკლესია მთლად ჩამონგრეულა,
მხოლოდ ერთი კვლელოდა დგა, ისიც
გულსაღებელი ფარჩა გემულოთ ალა-
ჩებებში (კარგები) და გულმდობრის
მალის თვალთ იტყობოდნენ მე-
ტრებისავენ, აცა რომელი უეციკ ქა-
ლი და ვატი ვაუბრებმა ჩვენს გაცე-
თილს ბადეზო. აღაწმებთანი ერ-
ლად მიმბეზობი ჰყვადენ ცხენებს და
ერთებ, რომელნიც თათიან უწმინდ-
ურთ მხოლწადენ ეკლესიის სიწმინ-
დეს და მლოკათა სასოვნებ; იქვე
მხალხობლად ოქ-მომებდნენ გემუ-
ლორასამ კავიკიანი ბეჭდები, საყურები,
გვრები და სხვა ამ გვარი იფივი ნი-
თები და სხა მალა განიხობა: „პი,
გვრათვე, გვათავე ოქრო და ვერცხ-
ლი!“ იქვე დედგათ ანაღვანდა კინ-
ტის რეგალი სტოლები, რომელ-
თაც აქ ლატარას ეგახანა. „ლა-
ტარას“ შესდგება ორის მენდლის ფი-
რისავენ; ზედა ფიკარი უძრავია, ხო-
ლო ქვედა ფიკარი—ტრიალიდის ღერ-
მზედ. ზედა ფიკარად სიმრგვლიე
ღერემულო ურკვა ჰავარ-ჰავარა რი-
ნის პალიები და ზოგიერთს პალიებს
შუა არის დამარტებულნი თით-
თის ორ ღვლით, დიღებნი ზირდაჩარ
აწვიც სხვა-დასხვა ით ფსიანი ნი-
თები, როგორც მავალიდ: ერთი

აიიან გადატყულნი. ამ „გამწმენ-გა-
მომსახებია“ მიერ იბადება ყოველი
„ახალი სული“. დაბადებისთანავე
ისინი უწურენ ახალ-დაბადებულს
იმის თავდასასავალს, ბედობალს,
სიკაცხობისა და სიცილილის დრის და
ეთარებებს, ერთის სიტყვით, ისინი
აძლიერენ ყოველს სულს უშულის წყ-
რას (ლახინწრა), მედის საწერელს. აუ-
ხანუ დარწმუნებულია, რომ დაძინა-
ისი უბოლზე სწერია იმისის მედლის სა-
წერელი და ეს ყველის უწმინდნი ნა-
ხის თვლითაც. გამწმენ-გამომსახებია
გადაწყვეტილება და განწმენდა აუცილ-
ბელია, ჩვენ შენიშენაში მოგვექვე-
ნი თანავი აუხანჯის ამის დასახე-
რითებოდავე).

*) ორი გაცი გავდა საქმულად დამით.
ამ დროს ძლიერმა წყმამ მასწორი და
წმინდად ფრის სანჯის დარცხის შეე-
ფარენ. მისინებენ თუ არა ვახან, და-
ინახეს, რომ მრავალი დედაციე გვერთი-
დაყო მგ, რადგან იქ იწვა დამიანად ქე-
რული. ცოტას ნინს შედგენა, რომელიც
ღმერთი. მისევე ჩამოვლენ დამაჯავ-
ლები-გამომსახებია. ერთმა ჩამსწელთაგანმა
წმინდა შორის სიტყვა: „ახლად დასა-
ბული იმ ფრის ქველს ერის ცოდნად,
რომელიც გარდგან შემოსიდეს. ეს იყო
იმისი ზღლის წერა“. ეგერი დაპირა მო-
რმებე. ამისმა მომსახურებმა, რომელიც
ახანჯიანი გვა ცხოვრებისა გავლიე-
ქმად, სიტყვა მე აცერ მოვრედი და ეს
ენა დაბადება; ბერძნის ამ პირის მა-
კისი ცოდნად შერგობა, და გთხოვრა ჩჩვი-
ლის მიკვლა. შინ სხლში ქმრედელად შე-
ვიდა—დიდის ნინს ღვთის უმედეგ

კანფეტი, კავიკიანი ყარანდაში, ორ
კავიკიანი ჭიკა და სხვა ამ გვარი.
მე ერთი ნიკეთი ვერ შეგინენე მურ-
ზე მეტად ღირებული. ქვედა ფიკარ-
ზედ არის დამარტებული პატარა ბრტყე-
ლი რიხა, რომელიც ამ ფიკარს აუ-
ბრთიანობს, ეს ბრტყელი რიხა ევა-
ლა ბალიებს ედება და გავქვს ღირ-
ალი; შემდეგ ჩერდება ან დიდზედ
და ან ცარიელზედ. მუთარ ორჯედა
ატრიალებინებენ „ლატარას“, ამ
ორის დატრიალებმაში ერთჯერ მინც
ცარიელზედ ჩერდება და კინტო იხ-
ნის: „პუსტო“. თუ ღვლიდ გავრე-
დება, მაშინ ის ნიეთი ერგება და-
ბრტყილბებს, რომელიც დილის პირ-
დაპირა დებს.

ეს სათამაშო ძალიან მიმიღებელია
და ხალხი ბუნებით ედება ზედა; პეე
მხლობდალ მეთვეებს ვაუშლია დამ-
ბალი ხმელი თავსი, რომელსაც ქა-
ლაქო ვერ განადგობდა და განიხას-
„პა, თევი, ხმელი თევი, თათის ღო-
ში!“ და სე. ერთის სიტყვით, აქ ყვე-
ლაფერი უწყობილია მოტყუებანზედ,
და რაც შეიძლება, მეტს მოტყუებზედ.
მე ფიქრობ, რომ ძალიან კარგი
იქნებოდა პალიციას მიქციკა ამ
გარემოებისათვის ყურადღება.

ჩაკაც შეგებდა გეგ-კე-კე-კე-კე,
იგი ის არის: „იგი მხენ, იგი
მურალი“. გლხ-კე-კე-კე-კე-კე-კე-
იყო, მაგრამ არც ერთთან არ ეთან-
იყო, აწვებმა და ჩხები არ მომხა-
რა; პირიქით, უწინდებული ჭიდაობა
გამობოდა, უნდა მოგახსენოთ, მშვე-
ნიერი სანახავიც იყო ეს ჭიდაობა.
იგი არა ჰავს ევლით გადმძღარ
ქალაქელ ბიჭებს ქიდაობს: აქაური
ქიდაობა უნდაც, გამობანი ერთ-
მითითან საქმიად იმტომაჟი არა,
რომ ფულები ჩაიხრილობან, არა, აქ
იმას სცილიდებენ ორივენი, რომ ერთი
მეორის და დაურჩებს დამარტებულნი.
დაჭრა ზურნამ, გადმობენ ორი-
ვე მოქიდავენი, გაუთამაშ-გამოუთამა-
შეს ერთმანეთს, დედაც და, სანამ

არა ნაკლებ სანტრესკოა აგრეთვე
ემსებოს სახელი აუხანჯურად—ავხანა,
რომელიც, მგონი, ჰინწანას ღვინო
წმინდაწენა). ღვინოსა ლოლია ამ სი-
ტყვისა, როცა კარვად გამოირყევა,
სამკობლად დევანახებს აუხანჯა მველს
შეხედულობას და წარმოადგენას ეშ-
მაცე.

3. გიორგიძე

(შემდეგი იქნება)

ყველას ვაქი შიგნის,—აივანა ჩჩვილი და
აკრში გავა. დანი მუცელი გავა, გე-
რე მამუზე მოვედობა, და ზეპო პანე-
შედად ძალიან არ შესტანს. შემდეგ ქე-
რდება ვახანჯის თათის გზასავე. აბლის
ტრიალი ერის დედაცეს მოქმას: ჩამოიფ-
ნეს, ქრიალობა ანრეშების მათი გაყვრენი
და მოაჩინეს. იმ ქველს, რომელსაც დი-
დის სხიდან ცალს შერვა განხანჯი
ქმრდა, ვერ ერის ქველზედ ვერ მოხარე-
ბებრებებმა, ამასთამო იგი ეწოდ გე-
ნაზარდა, განსახავარი ვანდა და შეგვა
იმ ცაცს. ცალ-ქმობით ცხოვრების დრის
წარსულის მოგახანება უოვედობი ეს გარ-
მოგვს გამოგარდა, აი ასე უევიდებელია
და გარდავლი გარე გამომსახებია გადა-
წვეულებებს და ამოვარ დასეყნებლი მელის
საწერელი.

*) აუხანჯა—შემაჟი რიული სიტყვაა: პირ-
ველი შეგვედგულ სიტყვად ჩვენ მიგვანია
აუ—ღმერთი; მარე წარმოსტყვება წმინდას
აიბანა—მოკრება (ყურანსად) და არა ღვი-
ნობა), ძღვნა. თუ პირე. ნახევარს ეშმაის
სახელების მოგახანება ვაგოვედობი სიტყვისა
და აუ—ღმერთი, მამან მთელი სიტყვა აუ-
ხანა იქნება დაახლოვებით შემდეგს შინაარს-
შეგვადეს; ცაცი, ვახან უდალენ...

თვალს მოასწორობდი, ერთმა მეორე წამოიღო ცხირი, ვადგობათაშეშენი...

ზოგიერთს არაქიზმებს, ფორმებს თუ სიტყვებს განსაჯილი აქვს პოეზიაში...

მეოვას, რომ მოსუფულებას გამოცხინით საიარული დადრ შემოქმადან...

რულოდ, ჯარის საბუნდოროდ და სამშობლოს საკეთილოდ, მე პერ მოგთხოვო...

დასუროს და გემზნულს ენუხედ. ენუხედ მასულს ენუხედ წიგნის გამომცემლისთვის...

სამარო მნა და სათემო კილო

II

ბატონიშვილს ვახუშტა და იმის თანამოაღაწეებს ჯერ ქართულს ბიბლიის დაბეჭდვა არა ჰქონდათ...

ბიბლიის დაბეჭდვით სექსებიც შესძღუნეს უსქესო სამშობლო ენას. „მოაბელ“ ელერა მხატვალ მათის აზრით...

უცხო სიტყვის სატყვეებს მოპყვე ვგრთვო წოდებული არაქიზმები, ანუ ძველს სიტყვების ხმარება...

სიტყვა ძველდება, ხალხის ბუნებრივი აღარ იმის, თუ ცხოვრების ბუნებრივის განვითარებით...

მეკლად დაბადებულ სიტყვების ხმარება უნებლიდ მოგვგონებს ზოგიერთი სიტყვების უკანონოდ ხმარებას...

სიტყვის მცენებელი მისი სხეული, გულსა და ნიშნებს განაგრძობს. ეს სხეული ეგება უყოფლად მცენებას...

3. შირიანაშვილი

უცხოეთი

მომხმანია. აი როგორი თხოვნა მიუცია ფერდმარზლის მოლოტკეს იმპერატორისადმი...

სამიამო დიდ წყობადად მივათვლო, უკეთესი უნდადებულსა და ინტერესს და დამთხოვს...

რუსკობიტი იმპერატორისა, მოლოტკეს სახელობაზე მიწერილი: ზეტსადმა, 9 აგვისტოს 1888 წ.

სასურველი ფულად-მარშალი თქვენს წერილში ისეთი საბუთების ხამოთლოდაი, რომ არ შემოქმადან...

მგერამ არას გზით არ მოვიხდომებ არც ამის, რომ თქვენს შეტყობაზე დად უკით თქვენს თავს და შეამოკლოთ...

სამიამო გთხოვო, ჩემს გულსათვის, სამშობლოს და ჯარის გულსათვის იტყვიროთ ეს თანხმდება.

აი დეკრეტო: მარმანდლოს სასსლე 10 აგვისტოს, 1888 წ. თქვენს წერილში ცნადად და დადის...

თქვენს წერილში ცნადად და დადის თან-განწირობებით, თქვენს ჩვეულებით...

რუსკობიტი იმპერატორისა, მოლოტკეს სახელობაზე მიწერილი: ზეტსადმა, 9 აგვისტოს 1888 წ.

სასურველი ფულად-მარშალი თქვენს წერილში ისეთი საბუთების ხამოთლოდაი, რომ არ შემოქმადან...

მგერამ არას გზით არ მოვიხდომებ არც ამის, რომ თქვენს შეტყობაზე დად უკით თქვენს თავს და შეამოკლოთ...

სამიამო გთხოვო, ჩემს გულსათვის, სამშობლოს და ჯარის გულსათვის იტყვიროთ ეს თანხმდება.

აი დეკრეტო: მარმანდლოს სასსლე 10 აგვისტოს, 1888 წ. თქვენს წერილში ცნადად და დადის...

თქვენს წერილში ცნადად და დადის თან-განწირობებით, თქვენს ჩვეულებით...

რუსკობიტი იმპერატორისა, მოლოტკეს სახელობაზე მიწერილი: ზეტსადმა, 9 აგვისტოს 1888 წ.

სასურველი ფულად-მარშალი თქვენს წერილში ისეთი საბუთების ხამოთლოდაი, რომ არ შემოქმადან...

მგერამ არას გზით არ მოვიხდომებ არც ამის, რომ თქვენს შეტყობაზე დად უკით თქვენს თავს და შეამოკლოთ...

სამიამო გთხოვო, ჩემს გულსათვის, სამშობლოს და ჯარის გულსათვის იტყვიროთ ეს თანხმდება.

აი დეკრეტო: მარმანდლოს სასსლე 10 აგვისტოს, 1888 წ. თქვენს წერილში ცნადად და დადის...

თქვენს წერილში ცნადად და დადის თან-განწირობებით, თქვენს ჩვეულებით...

დეპეშა

24 აგვისტო

პარიში. საბოლოტოო წრებში ხმა დიდის, ეთიომ გერენოს ბულანეს განზახება...

დემონი. ევროპის უმეტესება მონდა: კონის გზის მატარებლები დაეცავენ...

25 აგვისტო

ბერლინი. ბელგადილიც ამბიო მიიღია, რომ რისკინის მოსვლა აბილიში...

მსტანდ. წარსლოს შავათის შესდგა კონფერენცია გერმანიის, საფრანგეთის და ავსტრიის...

წერილი ამბიო

ღრის მეკენის მასუხი გერმანელთა კეითა მამართ სემტემბრის დადგეს და...

ღრის მეკენის მასუხი გერმანელთა კეითა მამართ სემტემბრის დადგეს და...

პატრიარქი, გუშინ მათი უღედე-ბუღელსაზანი ხელმოწერე იმპერატორი და ხელმოწერე იმპერატრიცა უაღვესტრატის ეპარქიათა...

ნიშნ-ნომეროვანი. გუშინ შესდგა კრება ეკურების; ბირჟის კომიტეტი დადგინა შემდეგი: სთხოვნა, რომ არაფერს ნება არ მიეცეს ახალი ამხანაგობა შეადგინონ ბაკოსა და...

სან-ნაზარი. აპაურობა მუნიციპალიტეტში მიიღო რუსის დროგადასაზღვრის კანონი, რომელიც უკვე აღიქმის მერმა დედია რუსეთის იმპერატორის სადღეგრძელო; ამასთანავე ბერს იძახდნენ: „რუსეთს ვაგაზროსო!“

26 აგვისტო. პატრიარქი, გამოცხადებულია მინისტროს კომიტეტის დადგენილება: როგორცა სრულიად დახარჯება სესხა, რომელიც უკვე პრემია ეძლევა აზიის ბაზრებში შავის ვაჭრებისთვის, უნდა ახლოვანდეს, 1891 წლის პირველ მარტიდან, წარდის ფულის მაგივრად იმის კვიტანციები, რომ აქციონ ვაჭრებისათვის; ყოველდღე ის იქნება უნდა მოხდეს, რომელიც დადგენილია აქციონისათვის სახლავარ-გარეთ ვასატან შეპარზე.

ნიშნ-ნომეროვანი. შუა-აზიის ბაზრის ეკურება ვერა-გერობით ცუდად მადის, მუშტრები უფროდ ბუხარასა, ცუდად გაუმწიფილია. ჩივის ბაშა-კი ვერაჩანი; სანარსისაზე ვერა-გერობით ფხეები არ დადგინილა. პლემის ბერე ვაიყდა 12,000 ფუთამდე; უფთო მ. მ. 50 კ. — მ. მ. 80 კ. ყანას ტყევი იყიდებოდა 22 მანეთად.

ნიშნ-ნომეროვანი. გუშინ, ლიტანიის შემდეგ, დაუშვეს იარბუქის დროშები და ოფიციალურად იარბუქი გათავდა. წერილი ეკურება კარვალ მიღის. პეტერბურგის ბირჟა, 25 აგვისტო

Table with 2 columns: Item Name and Price/Value. Includes items like სუო-მანაიანი ოქრო, შამპონის გურობი, მანაიანი ვერცხლის ფული, etc.

სასაღმადრო. ცნობანი. Table listing church events and dates, such as ქრისტეს აქვე წყნად (1888) წელიწადი, ქვეყნის შემადგენი 7396.

ბაგოსადამი ცნობანი. Table listing various items and their prices, including აგვისტო 31 დღით არის, 27 დღე მხატვარი, etc.

სასაღმადრო და პანსიონი. Table listing items and prices, such as ი. რ. მრეკლიშვილის ნიკოლ. ქ., სახლი № 21, გორაკოვსკის პირდაპირ.

მაღალმთიანობის, მარიამ დიმიტრის ასულისა: ოთხი ორ-სართულიანი სახლი და ერთ-სართულიანი ფლოგელი სარდაფით, რომით მიწა 95 ოთხ-კუთხი საქ. მე-6 ნაწ. 1 განყოფილებაში ქ. ტფილისს, ძველ დამონის ახლოს.

მიმოსვლა რუბინის ცხის

ბათუმსა და ტფილისს შუა

Large table with multiple columns and rows showing exchange rates and prices for various goods between Batumi and Tbilisi.

ამირთავისა და მირზაფავისა; სამსართულიანი ქვიტირის სახლი ფლოგელი, სამოსამსახურითა და ყველა მოწყობილობით, მიწა რომით 495 ოთხ-კუთხი საქ. მე-4 ნაწილში 1 განყოფილებაში ქ. ტფილისს, ველიამინოვისა და განაოვს ქვეშეშენ, სოლოლაკზე.

ერისთავისა, რაფუელ დავითის ძისა: ცუე, რომით მიწა 183 დღს. 1920 ოთხ-კუთხი საქ. ტფილისის გუბერნიასა და თიანეთის მაზრას, სოფ. ბოკოჩისაში.

ქუთაისადამ ვაჭრის რიონს შუადღის 12 საათსა და 7 წამზე და სალონზედ 5 სათზედ და 50 წამზედ.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Lists items like ტფილისი, ვეკალი, მცხეთა, etc.

ერვივისა, ივანე ივანეს ძისა: ორ-სართულიანი სარდაფის სახლი და ერთ-სართულიანი სახლი, რომით მიწა 350 ოთხ-კუთხი საქ. 1 ნაწილში 1 განყოფილებაში ქ. ტფილისს, ავურხანების ქუჩაზედ.

სასოფლო მეურნეობის სოლოლაკში. სოფ. წინამძვერეთ-კარში ორი თბავსუფალი ძაღვები მასწავლებლისა.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Lists items like გორა, ქარელი, გორა, საშურა, სურამი, etc.

ბარათაშვილისა, ნიკოლოზ გრიგოლის ძისა: ერთ-სართულიანი ქვიტირის სახლი სამოსამსახურითა და ღვინო, მიწა რომით 1352 ოთხ-კუთხი საქ. მე-6 ნაწ. 1 განყოფილებაში ქ. ტფილისს, ძველ დამონის ახლოს.

ბანსაღმადრო. სკოლა-სანსიონი. სეიმქ გილოა ბალი. ს. პ. არლუთიანისა. ფრუილის ქუჩა, № 8. უმწველავს მიაღებენ აგვისტოს 20-დღს, ხოლო სწავლა დაიწყება 1 სექტემბერიდან.

ქიოლგის სითხა. ბალინგრაებისა და ახარს ჭიგებისათვის. ერთადერთი ძირითადი და ამასთანავე ყველაზედ უფრო იაფი, ყველასათვის ხელ-მისაწვდომი სემულები ამ მუხრათა წინააღმდეგ. ეს სემულები ისე იკრება სრულის თანხაზედ ცნობილის ფორმისა 6. ქიოლგის რა ახს., ნიკოლოზ ქვიტაძე. ისე იკრება აგრეთვე ბროქისებში ყველა და მთავარქუთას. 3-3 (II).